

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob torkih, četrtnih
in sobotnih. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obujno izdanje stane:
za jeden mesec . . . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . 2.80
za pol leta . . . 5.—
za vse leto . . . 10.—
Na naročbe brez priložene naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvč.,
izven Trsta po 3 nvč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 4 nvč., izven Trsta 5 nvč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za
naslove z dobelimi drkami se plačuje
prostor, kolikor obsega naslovilo vrste.
Poslana osmislina in javnozhalva, da-
maži oglasi itd. se računajo po ogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo zredništva:
ulica Casermi št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamačijo in oglašje spra-
voma **upravništvo** ulice Moline pic-
colo št. 3, II. nadst. Odpriete reklamačije
so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Dvoje izjav.

V izvadku smo sicer že priobčili članek, kojega je bil priobčil „Fremdenblatt“ o razpuščenju deželnega zbora istrskega. Toda ta članek je v svoji celoti nerazmerno izrazitejši nego v izvadku ter odgovarja popolnoma resničnim odnošajem. Po takem je ta enuncijacija vladnih krogov tolike važnosti za nas, da si jo moramo zabeležiti za poznejše čase in za slučaj, da isti vladni krogi — pri nas je namreč vse mogoče — kar čez noč pridejo do drugih „nazorov“.

V tem članku je namreč povedano naravnost in brez ovinkov, da Slovani istrski imajo pravico do popolne enakopravnosti ter da jim je italijanska večina deželnega zbora istrskega hotela kratiti to pravico na nasilen način.

Članek dunajskega lista slove:

„Avstrijske vlade so gotovo vsikdar kazale dobrohotnost za potrebe in pravice italijanskega prebivalstva in italijanskemu jeziku je bilo vsikdar varno zavetišče pod perotni dvojnega orla. Te naklonjenosti, temelječe v simpatijah vseh kulturnih narodov do italijanske omike, pa ni smeti izkorigirati tako, da bi se drugim narodom kratila pravica do svobodnega obstanka. Celó na Českem in na Kranjskem velja dvojezičnost pri deželnozbornih razpravah kot dobrovoljno priznana načelo. V Istri pa naj bi se kar hkratu porušilo to načelo, naj bi se ne spoštovalo načelo strpljivosti, ki je duša vsake avstrijske politike. Nikakor nečemo tu opominjati na ustavo in na enakopravnost, zajamčeno v isti vsemi narodnostim. Spoštovanje do pravic drugojezičnih manjšin je temeljno načelo avstrijskega čustvovanja. Kdor zameče isto, ta ne misli in ne čuti avstrijski. Vladni zastopnik se je postavil po robu tudi predlogom italijanske večine. Tem povodom so mu posezali v besedo z vskliki „Basta“ in „Fuori“. Galerije so ploskale vsakemu držnemu vskliku in deželni glavar je se svoje strani toli očetovsko prizanesljivo vsprejel vsako tako utikavanje občinstva na galeriji ter je zavračal isto toli blago, da niti ni bilo mogoče govoriti o varstvu vladne avtoritete. Razume se ob sebi, da so soglasno vsprejeli predloge Venierjeve. Protest vladnega zastopnika se je zgubil, ne da bi napravil kakoršen koli utis. Ko so se pa povodom remonstracije proti zapiskom porotnikov, sestavljenim natančno po določilih kazenskega sodnega reda, ponovili slični napadi na vlado in še vedno ni ponehala potrepljivost deželnega glavarja, zaključil je vladni zastopnik deželni zbor. Ker pa po takih skušnjah ni bilo pričakovati uspešnega delovanja, ako bi se zopet sklical deželni zbor, razpustil se je poslednji.

Italijanska večina deželnega zbora istrskega je napravila se svojo nestrpnostjo slabo uslugo svojim sorojakom po vsej državi. Dokazala je jasno, da se ni borila za pravico

italijanskega jezika, kateremu ne preti nikak nevarnost ob nobene strani. Borila se je marveč za to, da se odzamejo politiška in parlamentarna prava Slovanom Primorske, kateri poslednji stoje istotako pod zaščito cesarjevo, kakor Italijani. Kdor uživa varstvo države in komur je država v zaslombo, isti mora ostati zvest onim načelom, na katerih sloni moč te države, in ne sme sejati nestrpnosti in sovražtva, katera dozorevata povsodi jednako pogubne sadove. Mi bi le želeli, da pri novih volitvah za deželni zbor italijansko prebivalstvo samo pride do boljšega spoznanja, da njega ultranarodne nakane nimajo prav nikake nače do kakega uspeha. Tudi koalicijska vlada je zadosti močna, da more zavrniti vsaki napad na načela, ki so nerazdružljiva od dobre avstrijske politike in tudi toliko od koristi kolikor od dolžnosti cesarstva“.

V očigled tej izjavi odličnega dunajskega in vsakodobni vladi več ali manj odkrito službujočega lista, je preznačilno to, kar piše o istem predmetu naš „Mattino“. Tudi o tem listu razširjen je glas, da služi vladi in temu domnevanju se ni oporekalo s kompetentne strani — do najnovejših dni. Še le poslednje dni je neki dunajski list izjavil decidirano, da „Mattino“ ni vladni list. Kdor hoče, naj veruje temu zatudilo, kdor ne, pa ne! Ali bodi si kakor koli: vsakako velja „Mattino“ kot glasilo onih naših liberalnih konservativcev, kateri se radi ponašajo se svojim avstrijstvom, če ravno potreba tako nanese.

Ta naš „zmerni“, „konservativni“ in „patrijotiški“ „Mattino“ napisal je torej izjavo, ki je po svojih premisah, po svojih trditvah in po svojih zaključkih v dijametralnem nasprotju z izjavo v glasilu dunajske glade. In morda nijeden dogodek dosedaj ni tako osvetlil naših čudnih in nenaravnih razmer, nego uprav to nasprotje.

To treba le čitati, da vidimo, kako daleč sega nesramnost naših takozvanih „konservativcev“, o katerih smemo reči mirno vestjo, da so nevarnejši avstrijskemu čustvovanju na Primorskem, nego vsa ostala odkritoradikalna gospóda. Tu se zavijajo notoriška dejstva in se pretvarja resnica na toli drzen način, da človek, kojemu tli v prsih le iskrica ljubezni do resnice, kar strmi in strmi.

Toda čujte!

„Il Mattino“ pravi najprvo, da ima dogodek razpuščenja deželnega zbora istrskega mnogo sličnosti z nekim drugim dogodkom — ko so pred dvemi leti čisto brez potrebe razpustili mestni zastop tržaški. Tedaj se je smatralo vladno naredbo grozilnim činom brez vsakoršne praktične vrednosti. In javno menenje je pobralo zalučano mu rokovic, ter si je priborilo hrupno zmago.

Nadalje medruje „Mattino“, da mu ni znano, kakega sadu si obeta vlada od razpuščenja deželnega zbora istrskega, ali to ve,

uprav oni trenotek, ko je ura odbila dvanaeset. . . Vedela sem, da je to ura praznika „Moč ljubavi“.

Ta praznik je nastopil redko-kdaj . . . jedenkrat vsakih 10—20 let. Spoznali so ga vsi po zamolklem zvonjenji, katero se je razlegalo pod zemljo. . . V taki noči so se z močjo ljubezni poklicali mrtvi k življenju, toda je bila mari mnogim dana ta moč ljubavi? . . . Ali jih more morda ohraniti mnogo celo vrsto let spomin na koga? — Ta praznik je obstajal v tem, da ravno o polnoči, ko je naznanil to podzemeljski zvon, so se odprli na vseh pokopališčih podzemeljski hodniki, vse so razsvetlile svetilnice, vsi grobi so se odprli in vsi ranjki so v svojem težkem spanju pričakovali, kdo pride za njimi, kdo jih odreši od trohobe, kdo prebudi v

da vlada tam ne najle zaveznikov med italijanskim prebivalstvom. Istrani so vsi izrezani iz jednega lesa, vsi zmerni, vsi konstitucionalni; vsi so ljubosumni na svojo narodnost; in po trdih skušnjah, ravnoakar doživelih, nikdo ne pojde glasovat v vladnem zmislju.

Ako bo torej vlada hotela imeti zaveznikov v Istri, zvezati se bode morala se Slovani. Kaj bode posledica temu? Ako Italijani zmagajo, trpel bode neizmerno ugled države; ako pa pride do slovenske večine, imeli bomo nepretržen boj in agitacijo.

V obeh slučajih more vlada vse zgubiti in ničesar pridobiti.

Na Dunaju ne poznajo dosti jasno odnošajeve teh naših pokrajin in potem se ni čuditi, ako ukrepajo proti našim interesom in interesom države. Čuditi se je le, da tako razsoden, moder in nepristranski mož, kakoršen je gotovo namestnik Rinaldini, ni odsvetoval vladi izrednih korakov, ki že štiri mesece sem razburjajo te sicer **uzorno mirne pokrajine**.

Slednjic pozivlja ta uzorno „konservativni“ in „zmerni“ „Mattino“ italijanske poslance, naj v državnem zboru pokažejo vladi zobe, da bode videla, da jej oni ne morejo sediti na poti, koje je nastopila.

To so v velikih potezah „Mattinova“ izvajanja. A ta izvajanja v predalih sicer „ne vladnega“, vendar pa „patrijotiškega“ lista — kateri velja mnogim kot glasilo velikemu delu uradništva — so toli monstrozna, da jim bodemo morali posvetiti poseben članek. V pretvarjanju resnice in v drznosti svojih laži, so pa ta izvajanja toli nečuvna, da mora imeti „patrijot“, ki piše kaj takega, pravcati — kakor kaj radi rekajo naši ljubi Tržačani — „muso rotto“.

Politiške vesti.

Deželni zbori. V dež. zboru goriškem se nekaj kuha. Slovenski poslanci se hočejo baje valed brezobzirnega postopanja Italijanov odtegniti razpravam v zboru samem in v odsekih, ako pogajanja z italijanskim klubom ne doženejo uspeha, ugodnega za Slovence.

Dogodki v Istri. K dogodkom v Istri bilo bi še pripomniti, da ja bil predvečerajšnjem ministerski predsednik knez Windischgraetz v avdijenciji pri cesarju ter da je poslednjemu poročal o razmerah v Istri. — Zajedno se širi govorica, da hočejo italijanski poslanci izstopiti iz Coroninijevga kluba.

Stara ljubezen nemških liberalcev do naših Italijanov se zopet oglašja. Zlasti se trudi „Neie Freie Presse“ v dolgem uvodnem članku, da reši na ugledu naših izgrednikov, kar se rešiti ne da. Bridko joče seveda, da so Italijani po svoji lehkomisljenosti napravili mnogo simpatij ter da so na mesto njih jasne pravice postavili vsaj navidezno krivico. To utegne imeti hude posledice za italijansko stranko. Do tu seza očeh njih z močjo ljubezni ogenj življenja, kateri bi ogrel njih otrpene ude.

Za žive ljudi se nisem več zmenila, zato sem se odpravila na ta praznik smrti. Daleč od mesta bilo je pokopališče, kjer je ležal oni, kateri me je nekđaj tako neizmerno ljubil in po katerem mi je bilo tako strastno dolg čas sedaj, ko sem se spominjala na vse neuresničene sanjarije, ko sem ga primerjala z vsemi drugimi, o katerih se mi je zdelo, da jih ljubim.

Bila je temna jesenska noč, a na nebu so migljale zvezde. Sreč mi je bilo, a ne od strahu, temveč od radosti predstoječega svidenja. . . Šla sem kar tek, kakor da se je povrnila k meni mladost, kakoršno sem imela tačas, ko sem v jednaki topli noči šla z njim z roko v roki in je v njegovi roki za-

tovskoskrbno karanje, potem pa se pričelja pranje zamorcev. Italijani so res grešili — tako nekako modruje „N. Fr. Presse“ —, ali krivda zadavlja tudi vlado, ki je se svojimi naredbami o dvojezičnih napisih brez vse potrebe in proti obstoječemu staremu pravu razburila Italijane. S tem je prelaknjala svoj lastni program. Predlog o izključenju slovenskega jezika iz deželnozborne dvorane je bil res nezakonit, toda nevaron ni bil ravno, ker bi se bilo pokazalo, kakor hitro bi se bila slovenska manjšina povrnila v zbornico, da je isti neizvedljiv. Tudi naredba o sestavljanju zapiskov o porotnikih je bila neumestna in nezakonita. Narodni prepir se še le sedaj prav razvname in gotovo ne na korist koalicije. In vse to peščici Slovencev na ljubo. Ti Slovenci da imajo posebno srečo. Ministerstva se menjajo, ali Slovenci najdejo vsikdar svojo dileo, na kateri stoje. Mar mislijo res — tako vsklika konečno „N. Fr. Pr.“ —, da moč Avstrije sloni na teh mladih národih, stoprav vzraslih iz otroških čevljevčkov?

Na ta hinavska jadikovanja le nekoliko odgovora.

Vlada ni izdala dotičnih, Italijanom toliko neljubih naredeb iz zgolj ljubezni do Slovanov, ampak zato, ker naši zakoni — in ti so menda še v veljavi — zahtevajo enakopravnost vsem narodnostim. Narodni prepir se ne more še le razvneti, ker se je razvel že davno uprav zato, ker vlada že davno ni storila tega, kar je namenila letos, a ne izvršila. Kar se dostaje novih zapiskov o porotnikih, sklicujemo se lahko na to, da je „Fremdenblatt“ sam konstatoval izrečno, da so ti zapiski sestavljeni natančno po določilih kazenskega sodnega reda. So mar Slovenci krivi, da ti uzorni Italijani nečejo spoštovati tudi teh veljavnih določil? Mar ne bi značilo, ako se vlada umakne tudi v tem pogledu, naravnost sankcionirati upor proti zakonom? Moč države gotovo ne sloni samo na Slovenceh, ampak na vseh narodih jednakomerno. A ravno zato, ker je tako, je neizogibno potrebno v interesu moči države, da so vsi ti narodi jednaki pred postavami. Slovani imamo res trdno dileo, na kateri stojimo, a ta dilea se ne zove protekcija, ampak — pravica!!! K temu opaža prav dobro dunajska „Reichspost“: „Mi radi verjamemo, da bi se „N. Fr. Presse“ videlo kot idealno stanje za državo, ako bi „mlade“ narodnosti pač plačevale davek v denarju in krvi in da bi „stare“ narodnosti komodno živele ob potu „mladih“.

Odstop Kalnokyja? V političnih krogih budimpeštanskih se širi govorica, da v bližnji bodočnosti odstopi naš minister za vnanje stvari, grof Kalnoky. Ta vest pa izraza najbrže le brunno željo panmadjarskih politikov, kojim je grof Kalnoky trn v peti, ker ga imajo na samu, da je delal proti cerkveni politiki ministerstva Wokerlevega.

trepetala moja, katero je on molčč stisnil, in to stiskanje sem čutila še sedaj čez 20 let z istim trepetom srca.

O, kako bi ga rada videla, oklenila se ga okolo vratu, povedala mu, da brez njega ne morem živeti, nočem živeti! Ako ga pa povrnem k življenju, mu mari ne bo to najboljši dokaz moje ljubezni? sem se tolažila. Evo bele kamene ograje, evo vrat, evo razsvetljenega hodnika v podzemlji. Tu je bilo mnogo ljudij. — Kakor drugi, snela sem tudi jaz s stene užgano smolnato bakljo in začela stopati nizdol po stopnjicah. Prej sem dobro vedela, kje je on ležal, a tu se mi je vse zmešalo v glavi, cele vrste mrtvecev, mimo katerih sem morala iti, so me zmešali, da se nisem mogla znajti.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Sanje.

Življenja sem bila sita, a smrt se še vedno ni oglasila v odrešenje. Ubivala sem se, a pravega mesta si nisem našla na zemlji. . . Spomini! . . . Le-ti so bledeli, izginjali, a dejstvitelnost me je prepričavala o nepotrebi eksistencije. . . Prošlosti mi ni bilo žal. . . Toda v duši je ostavila neko nezmerno gorje.

V mislih sem se največkrat ustavljala pri jednem človeku, katerega uže davno ni bilo moj živimi. Kako sem hrepenela, da bi zopet vzbudila ga k življenju, da bi zaslišala vsaj jedno njegovo besedo. . . Mnogo in često sem mislila o njem . . . mislila tudi danes

Ogerska katoliška narodna stranka izbrala si je centralni odbor pod predsedništvom grofa Ferdinanda Zichy-a. Predloženi program se je odobril po živahni razpravi. Glavne točke tega programa so: revizija cerkvenopolitiških zakonov, delavski zakoni in urejenje kreditnih razmer za male posestnike.

Srbski kralj Aleksander je srečno dospel v Pariz. Posetil je ministra za vnane stvari Honotaux-a, izročivši mu veliki kordon Takovega reda.

Rusija ne dobi ustave! Znano je, kako se židovski listi trudijo v potu svojega obraza, da bi dokazali, kako neizogibno potrebno je, da se tudi v Rusiji uvede konstitucija. Poznavatelji velike ruske države vedo sicer, da Rusija še ni zrela za konstitucijo in da bi bila poslednja le na nesrečo iste; ali židovski šmoki si žele iste, ker se nadejajo, da bi potem tudi tam narasel njihov vpliv: da jim vzcvete pšenica, koja nikakor neče prav vspevati v avtokratični Rusiji. Zaman jim ves trud tudi pod vladno novega carja. Kajti poslednji je izjavil ravnokar odposlanstvom mest, plemstva in zemstev, da hoče, kakor njega pokojni oče, nepremično vzdrževati avtokratično načelo.

V državnem zboru v Berlinu so razpravljali o predlogu, da se namest. Alzacije in Lotaringije odvzamejo posebna polnomočja. V razpravi je hvalil državni kancelar prebivalstvo Alzacije, češ, da se ponša korektno in lojalno. Vendar pa se je protivil predlogu, ker je še mnogo Francozov, kateri bi hoteli združiti omenjeni pokrajini s Francosko. Čudno, zares čudno: vsi so zvesti, vsi so lojalni in vendar je mnogo taci, ki niso — zvesti!! To je vendar kričeče protislovje. Morda pa je državni kancelar mislil le na Francoze sosednje države; no, potem je še bolj čudno, da hoče kaznovati dve „zvesti“ pokrajini, zgolj zato, ker se drugim cede sline po njih. Resnica je menda ta, da se večina prebivalstva ne čuti posebno srečno pod nemškimi gospodstvom. Po takem je seveda lahko umevno, ako nemški državni kancelar nič kaj ne zaupa „zvestobi in lojalnosti“ prebivalcev Alzacije in Lotaringije.

Različne vesti.

Odlikovanje. Nj. Vel. cesar podelil je nadzorniku pri Lloydju g. Lemeršiču vižeški križec Fran-Josipovega reda.

Zadušnica za pok. nadvojvoda Rudolfa. Včeraj bila je v župni cerkvi pri Mariji Pomagaj tihav. maša za pokojnega cesarjeviča nadvojvoda Rudolfa, povodom obletnice njegove smrti. Službo božjo daroval je generalni vikar msg. Šust; iste so se udeležili: ces. namestnik vitez Rinaldini s svojo soprogo, namestništveni uradniki, poveljnik nemške ladje „Stein“ z raznimi nemškimi častniki, poveljniki tržaške vojne postaje in pomorskega okraja, kontreadmiral grof Cassini, več častnikov vojske in mornarice, župan dr. Pittneri z deputacijo mestnega sveta, načelniki oblastni in raznih korporacij ter mnogo pobožnega občinstva. Kakor smo bili že prej sporočili, odposlalo je „Del. podporno društvo“, čegar pokrovitelj je bil pokojni cesarjevič, posebno deputacijo k sv. maši zadušnici.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani darovala sta g. državni poslanec Ivan Nabergoj in g. Oskar Polley vsak po 5 gl. namesto venca na grob pokojnemu Rajmundu Mahorčiču.

Mestni svet tržaški bode imel nocoj svojo 11. letošnjo javno sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika I. seje. — 2. Obveščanja. — 3. Poročilo šolskega odseka glede šole družbe „Lega Nazionale“ v sv. Križu in predlog gledé nadziranja občinskih šol na deželi. — 4. Imenovanje jednega člana v odsek za preskrbljenje vode. — 5. Predlog, da kupi občina hišo št. 1 v ulici dei Crociferi. — 6. Predlog za premembo že odobrenega sklepa gledé razdelitve zemljišča Risterjevih dedičev v ulici della Guardia. — 7. Zahtevanje dodatnega kredita k naslovu „Blagotvorjenje“.

Babica za uboge v Bazovici. Mestna delegacija tržaška imenovala je Josipino Cufar babico za uboge v Bazovici.

Iz Gorice nam piše tiskar in urednik „Slovske knjižice“: Z ozirom na notico v sobotni „Einosti“ naznanjam g. pritožniku, da je oni nedostatnost kriva ali neprevid-

nost ali pa zlovoljnost. Preiskoval sem, a res nisem prišel na sled. Od 12 — 15 t. m. sem bil v Ljubljani in v Zagrebu in med tem časom se je tiskal zadnji snopič. Doslej sem imel vselej smolo, ko sem se zanašal na druge osebe; zato sem uvel v svoj zavod spremembe, ki onemogočijo take slučaje. „Slov. knj.“ je morala biti doslej izgotovljena vselej v 4—5 dneh; zato ni bilo mogoče eni sami osebi zmagati tudi tega dela, tako, kakor bi bilo potrebno. Tudi to je pripomoglo k sklepu, da bo „Sl. knj.“ izhajala le vsak mesec. — Da bi 34. snopič ponatiskoval, ne more nihče zahtevati od mene, kajti povestica je vkljub pogrešku rabna. Ako bi pa tudi ne bila, saj so naročniki dobivali zapored veliko več berila nego sem ga obljubil. Snopiči so obsegali po 4½, 5 in celo 7 tiskanih pol za — ubornih 11 novčičev s poštnino vred. Ako pritožnik odšteje tiste dve poli, kateri obsega povestica „Obla“, ostanejo mu vedno še po štiri dobre pole na snopič. Sicer taki dogodki jezé najbolj mene, a jaz nisem kriv. Toliko na znanje g. pritožniku.

V Gorici, 29. jan. 1895. S spoštovanjem
A. G.

Z Notranjskega nam pišejo dne 28. jan. 1895: Na Notranjskem se v poslednji dobi zelo množe gasilna društva, kar je vsakako hvalevredno. Ali nekemu gospodu ni po volji, da si ta društva ne naročajo brizgalnice pri tem ali onem nuncu, ampak po svoji volji in po svojem ukusu pri — slovanskih tvrdkah. Na Notranjskem so n. pr. tri glavne občine naročile brizgalnice pri poznani in zelo solidni slovanski tvrdki R. Šmekal in Czecha na Moravskem. Ali dotični gospod šteje društvom v zlo in izrazil se je baje nekje — tako sem čul —, da dotična društva, ki podpirajo Žide (tu je menil omenjeno tvrdko), ne dobe nikake podpore od deželnega odbora, za to da bode že skibel on.

Ne mislim, da bi dotična „merodavna“ osoba res mogla se svojimi naklonjenimi ali nenaklonjenimi predlogi uplirati na podeljevanje podpor. Ali vprašati moram gospoda „zastopnika“, da-li ne ve, da moramo vsi plačevati 2% doneska za gasilne namene? Kam pa hočete obrniti ta denar, ki se plačuje na Notranjskem v ta namen? Upam, da se deželni odbor ne bode oziral na pristranske predloge g. „zastopnika“, ampak da bode delil podpore z ozirom na faktučne potrebe dotičnih društev.

Prostovoljnim gasilnim društvom pa bi svetoval, da si v prihodnje zberejo družega zastopnika, ki bode enakomerno podpiral vsa društva. Naročajo pa naj si orodje brez strahu tam, kjer dobe najbolje in najceneje blago! Posnemajo naj brate Hrvate, ki se dosledno drže firme R. Šmekal. To je dokaz, da je ta firma poznana in v najboljem čislju.

Pejatelj gasilnih društev.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“ vabi na plesni venček s kotiljonom, kateri bode dne 2. februarja 1895. v društveni telovadnici ulica Farneto (na voglu ulice Amalia.) Pri plesu bode sviral izborni kvartet. Vstopnina zna-a za člane in njihov rodbine po 20 nvč. za osebo, za povabljenec nečlane 60 nvč.; člani došli v društveni obleki so vstopnine prosti. Nečlanom velja vabilo kot vstopnica. Začetek plesu ob ½9. uri zvečer.

Odbor „Trž. Sokola“.

Vabilo na domačo zabavo s plesom, katero priredi veselilni odsek rojanskega posojil. in konsum. društva s sodelovanjem pevskega društva „Zarja“ v soboto dne 2. februarja 1895. v prostorih Rojanskega posojil. in konsum. društva v Rojani. Vspored: 1. Iv. pl. Zajc: „Zrijnski-Frankopanka“ — 2. Iv. pl. Zajc: „Slovske junakinje“ — deklamuje gaja. Olga Mikelič. 3. Hajdrih „V sladkih sanjah“ — četverosp. 4. Jos. Stritar: „Orest“ — kos tragedije, govor g. Gorjanca. 5. I. pl. Zajc: „Hrvaticam“ — zbor s samosp. baritona. 6. „Raztrešena“, veseloigra v jednem dejanju. 7. Po odmoru ples, ki bode traja do jutra. Vstopnina k veselici in plesu za osebo 30 nvč., seleži 20 nvč.

Začetek ob 8. zvečer.

Zopet pričeta vožnja. Tukajšnje prometno nadzorništvo južne železnice javlja, da se na progi Št. Peter-Reka in Ljubljana-Trst pričeli zopet voziti vlaki kakor navadno.

Statistika tržaška. Od 20. do 26. t. m. rodilo se je v tržaški občini 87 otrok (49 možkih in 38 ženskih.) Poleg teh bilo je

9 mrtvorojenih. Umrlo je 79 oseb (41 možkih in 38 ženskih). V razmerju na število prebivalstva pride 25-54 mrličev na vsakih 1000 duš. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 5 slučajev dávice, 1 sl. legarja, 9 sl. jetike, 16 sl. vnetja sopnih organov, 2 sl. kápi, 1 sl. nenadne smrti in 1 samomor.

Velika nesreča na morju. Iz Bremena javljajo včeraj: Parnik „Elbe“, last severnonemškega Lloydja, trčil je blizu Lovestova ob nek drugi parnik ter se potopil. Popotnikov na parniku bilo je par stotin; rešenih je le 22, potopilo se jih je nad 200. — O isti nesreči poročajo iz Londona: Na parniku „Elbe“ bilo je 350 oseb; rešilo se jih je samo 15.

Nezvest častnik. Policija v Bukarešti izdala je teralnico za majorjem konjištva Basiljem Poenaru-jem, ki je pobegel, poneverivši 200.000 frankov v gotovem denarju. Doznalo se je, da je pobegnil Poenaru v Temišvar in zatem v Budimpešto. Od tam ni več sledu za njim.

Poneverjenje. Lastnica tobakarne na trgu Negozianti izročila je včeraj Josipu Weberju, bivšemu knjigovodji pri nekem tukajšnjem veletržcu, znesek 152 gl. 69 nč. v ta namen, da nakupi zanjo duhana in smotk pri c. kr. glavni zalogi tabaka. Weber ne le ni izvršil poverjenj mu posel, ampak ušel je z denarjem kdo ve kam. Policijsko ravnateljstvo razposlalo je teralnico za njim.

Zasačen napadalec. Iz Komna pišejo: Poslednji čas je nepoznan zlikovec skušal napasti razne ženske, ki so se v Komenškem okraju vračale same domov. Dne 27. t. m. posrečilo se je orožništvu v Komnu prijeti tega zločinca. Isti je kmetski fant Jos. Ferčič iz Tomaževice. Orožniki izročili so ga okrajnemu sodišču v Komnu.

Ubodel ga je vol. Včeraj dopoldne ubodel je vol 16 letnega kmetskega mladenča Antona Babudra v Rodiku. Rog ga je zadel v nos in mu raztrgal levo lice. Ponesrečenega mladenča pripeljali so v tukajšnjo bolnišnico.

Sodnjako. 27letni težak Ivan Benčina, v službi pri južni železnici, dobil je radi tatvine 4 mesece ječe. Dne 15. dec. min. leta je namreč Benčina prosil Petra Rešmana v Obarsnelovi gostilni v Divači 5 gl. na posodo, da jih izroči Valentinu Rebcu na račun nekega dolga. Rešman je vzel iz listnice 8 bankovcev po 10 gl., od katerih je izročil jednega Benčini, da ga gré menjat. Ko se je vrnil Benčina, izročil je 5 gl. Rebcu, ostali denar pa Rešmanu. Ta je baje spravil denar zopet v listnico in potem, ko so vsi odšli iz gostilne, zadremal je nekoliko. Pozneje odpeljal se je v Ljubljano in na poti opazil je v svoje veliko presenečenje, da je listnica — prazna. Prišel je v Ljubljano, prijavi je stvar policiji in ista je takoj brzojavila v Divačo, da naj primejo Benčino. Ko so ga prijeli orožniki, našli so pri njem šest desetakov. Benčina se je izgovarjal v preiskavi in o razpravi, da je denar našel v gori omenjeni gostilni ter da si ga je pridržal, češ, da ni znal, kdo ga je izgubil, dasi je moral misliti, da je denar Rešmanov. — 29-letni težak Feliks Viezzi dobil je zaradi nevarnega pretenja 2 mesečno ječo. Pretel se je namreč mesarju Adamiču, ker ga je ta odpustil iz svoje službe Viezzijevo ženo in taščo. — 74-letni berač Luka Kralj iz Sežanskega okraja je obsojen na 4 mesece ječe, ker je žalil strazarja, katera sta ga zasačila v Barkovljah, ko je prosjačil in ga aretovala zaradi tega.

Policjako. Minolo noč zaprl so 16letnega mornarja Julija R. in 28letnega težaka Ivana P., oba iz Trsta, kajti razgrajala sta po ulicah. — 40letni mizar Josip P. iz Trsta „ogreval“ se je minolo noč v neki kavarni v ulici Pozzo del mare, toda siromak ni ko-nečno imel potrebnega drobiža, da plača povžite pijače. Prišli so stražarji in ga odvedli zopet „na hlad“.

Loterijske številke izžrebane dne 30. t. m. Brno 84, 79, 3, 7, 55.

Najnovejše vesti.

Pazin 31. Poslanec Spinčič je sklical svoje volilce v Sveti Peter v šumi na dan 2. februarja, kjer bode istim poročal osvojen delovanju.

Dunaj 31. Odbor za podpiranje Payerjeve ekspedicije na severni pol izdal je oklic, v katerem naglašá važnost tega podjetja za znanstvo in umetnost, ter pozivlja na povspe-

ševanje tega podjetja, stoječega pod pokroviteljstvom cesarjevem, v slavo domovine.

Lovestoft 31. Osebe, ki so se rešile, pripovedujejo, da je bilo na potopljenem parniku „Elbe“ 240 potnikov in 160 oseb mož-tva, o katerih ne vedo, kaj se je zgodilo z njimi.

Peterburg 30. Truplo Giersovo prepeljali so v navzočnosti cesarja, cesarice-udove, velikih knezov, ministrov in diplomatskega zbora na svečan način v Sergijev samostan, kjer so je pokopali.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.58—6.59 Pšenica za jesen 1895 6.92 do 6.93 Oves za spomlad 6.03 6.04. Ri nova 5.51—5.53. Koruza nova za maj-juni 6.25 6.27.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55—6.60, od 79 kil. f. 6.60—6.65, od 80 kil. f. 6.65—6.70, od 81 kil. f. 6.70—6.75 od 82 kil. f. 6.75—6.80.

Ječmen 6.30—8.15; proso 6.20—6.80. Pšenica: Slabe ponudbe, povpraševanje omejeno prodaja 15 000 mt. stot. trg mlačen Vreme: oblačno.

Praga. Noratinski sladkor za februar f. 12.35 mare 12.40, maj 12.90. Nova kampanja f. 12.90.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 28.25—29 Febr. Avg. f. 29.50 — Concassé za februar-mare 22.50 —. Četvrti za febr. 30.75. V glavah (sedih) za februar 30.26

Havre. Kava Santos good average za februar 97.—, za juni 96.—, stalno.

Hamburg. Santos good average za mare 78.26 maj 77.60 september 77.—, stalno.

Dunajska borza 31. januarja 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.65	100.75
„ „ v srebru	100.75	100.70
Avstrijska renta v zlatu	125.50	125.75
„ „ v kronah	99.20	99.20
Kreditne akcije	414.60	416.00
London 10 Let.	124.10	124.—
Napoleoni	9.86	9.84 1/2
100 mark	60.75	60.67 1/2
100 italj. lir	46.45	46.45

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
(po domače „pri Frvačkovcu“)
v Trstu,
ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri veselici v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavka, Frvačka in kraška bela in črna vina. — Sladki risling v steklenicah, in modro frankinje, vsaka steklenica drži 1 litr in velja 60 novč. — Postrežba je poštena, cena smerna. Kuhinja je prekrbljena s tečajimi, toplimi in mrazimi jedili.

Priporočá se rojakom v Trstu in s deželo. Toči vino tudi družinam 4 novč. ceneje, ako se odozame najmanj 6 litrov.

Nič več kašlja!
Balzamski petoralški prah; odzdravi vsak kašel, plučni in bronhijalni katar, dobiva se v odlikovani lekarni PRAXMAYER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljavo izvršujejo s neutegoma.

Riunione Adriatica di Sicurtá
24-2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na živenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892
Glavnica društva . . . . . gl. 4.000.000—
Premijsna rezerva zavarovanja na življenje 13.326.846.98
Premijsna rezerva zavarovanja proti ognju 1.632.248.92
Premijsna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465.07
Rezerva na razpolaganje . . . . . 500.000.—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 393.822.42
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 243.381.83
Rezerva spuščajalnih dobičkov zavarovanja na življenje . . . . . 500.000.—
Občna rezerva dobičkov 1.187.164.86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 2 (v lastnoj hiši).

Assicurazioni generali
v Trstu
(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893. f. 51.990.003.97
Premije za poterjati v naslednjih letih f. 29.399.787.60
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1893 f. 162.807.927.73
Plačana povračila:
a) v letu 1893 f. 9.302.328.93
b) od začetka društva do 31. decembra 1893 f. 262.401.706.51
Letni računski izkaz dosedaj plačanih odškodnjanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 lastnej hiši. 12—12